

Арқалық қаласындағы облыстық
№ 2 әмбебап ғылыми кітапханасы» КММ
Ақпараттық-библиографиялық қамтамасыз ету бөлімі

“Жас ұлан” – өскелең ұрпақтың игі істерінің бастауы (библиографиялық жадынама)

“Жас ұлан” Арқалық қалалық
балалар ұйымының
құрылғанына 30 жыл

2025

Арқалық қаласы

Арқалық қаласындағы облыстық
№ 2 әмбебап ғылыми кітапханасы» КММ
Ақпараттық-библиографиялық қамтамасыз ету бөлімі

"Жас ұлан" – өскелең ұрпақтың игі істерінің бастауы

(библиографиялық жадынама)

ӘОЖ 374
ҚБЖ 74.200
Ж 33

Құрастырушы: М.Г.Жумағалиева
Шығарылымға жауапты: Ж.К.Абжанова
Мұқабаны безендірген: М.Г.Жумағалиева
Редактор: С.А.Алматова

« «Жас ұлан» – өскелең ұрпақтың игі істерінің бастауы» [Мәтін] : [«Жас ұлан» Арқалық қалалық балалар ұйымының құрылғанына 30 жыл толуына арналған]: библиографиялық жадынама /Арқалық қаласындағы облыстық №2 әмбебап ғылыми кітапханасы, Ақпараттық-библиографиялық қамтамасыз ету бөлімі; [құраст.: М.Г.Жумағалиева; шығарылымға жауапты: Ж.К. Абжанова; ред.: С.А. Алматова]. – Арқалық : [б.б.], 2025. – б. – Сурет. – Қазақ тілінде.

Ақпараттық-библиографиялық қамтамасыз ету бөлімі Арқалық қалалық «Жас ұлан» балалар ұйымының құрылғанына 30 жыл толуына орай библиографиялық жадынама дайындады.

Шағын жадынамада осы орталық жайлы қысқаша мағлұматтар берілген.

ӘОЖ 374
ҚБЖ 74. 200
Ж 33
© М.Г.Жумағалиева

Құрастырушыдан

Арқалық қаласындағы «Жас ұлан» жасөспірімдер орталығы – өскелең ұрпақтың рухани-адамгершілік, зияткерлік және шығармашылық әлеуетін дамытуға бағытталған маңызды тәрбие ордасы. Орталық өз қызметінде жасөспірімдердің тұлғалық қалыптасуына, азаматтық жауапкершілігін арттыруға, елжандылық пен ұлттық құндылықтарды бойына сіңіруге ерекше мән береді. «Жас ұлан» орталығы түрлі үйірмелер мен қоғамдық–мәдени шаралар арқылы балалар мен жасөспірімдердің бос уақытын тиімді ұйымдастырып, олардың қабілеті мен қызығушылығын дамытуға жағдай жасайды. Ұйым қызметі білім беру мекемелерімен, мәдениет және қоғамдық ұйымдармен тығыз байланыста жүзеге асырылады.

Осы жадынама Арқалық қаласындағы «Жас ұлан» жасөспірімдер орталығының қызмет бағыты, тарихы мен жетістіктері жөнінде қысқаша мәлімет беруді мақсат етеді және көпшілік оқырманға, педагогтер мен жас буынға арналған.

«Жас Ұлан» балалар мен жасөспірімдер орталығы

Елбасы ұсынған «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясы аясында жастардың бойында патриоттық тәрбие қалыптастыра отырып, өткен тарихқа зер салу және қазіргі сахна тарихындағы ұлы тұлғалардың ерліктерін насихаттау бағытында жұмыс жасап жүрген қаламыздағы бірегей мектептен тыс мекемелердің бірі – Арқалық қаласындағы «Жас Ұлан» балалар мен жасөспірімдер орталығы.

Бұл орталықтың ашылған уақыты 1988 жыл. «Жас ұлан» балалар орталығы жүргізетін қызметтерінің негізгі түрлері балалардың қоғамдық даму құқығын қорғау қайырымдылық пен қажетті ісіне тәрбиелеуге жұмылдыру.

Арқалық қалалық «Жас ұлан» балалар ұйымы – балалар мен ересектердің одағы.

Өзінің рәмізі бар – ол жасыл түсті галстук, таңбасы мен әнұраны және туы.

Ұйымның ұраны: «Отан үшін, әділдік пен қайырымдылық»

Жұмыс шаралары:

1. Шоу программа «Пародист – коктейль»
2. Вокальдық солистер сайысы «Соло +»
3. «Балдәурен» би клубы
4. «Пандора», «Фэнтази» сәндік киім үлгілері
5. «Жас суретшілер» клубы
6. Әзіл-сықақ «Күлегеш», «Айтыс» мектеп оқушылар арасында
7. «Көңілді тапқырлар» сайысы
8. «Ақындар мен жазушылар» сайысы

9. «Сәлем» шоу бағдарламасы, жүргізушілер сайысы, «Көркемдік оқу» сайыстары

10. Театр және драматургтар ұжымдарының сайысы. Жалпы орталық «Ғасыр туындысы» («Стиль века») бағдарламасы бойынша жұмыс жүргізеді.

Алғаш рет 1995 жылы 16 желтоқсанда «Жас ұлан» қатарына 16 бала қабылданды. Содан бері Жасұландар қатары жылдан жылға толығып, жалпы саны бүгінде 8000-ға жетті.

«Жас ұлан» орталығында спорт зал, бассейн, тренажер залдары жұмыс жасайды.

Құрылған күннен бастап байдаркада есуден Тиунов С. Н. Өз шәкірттерін тәрбиелеген. Олардың ішінен Бежнар Олег – спорт шебері, тағы басқа да бірнеше сайыстардың жүлдегерлерін атап айтуға болады. Каратэ секциясы да жұмыс жасаған. Тренер Қазбеков Ж. – білімі жоғары спорт шебері. Ол қазір қаламызда жасөспірімдерді тәрбиелеп отыр. Ол кісі Махлаков Андрейдің ұстазы болып табылады.

Сонымен қатар «Үстел тенісі» және «Баскетбол» спорт отаулары жұмыс жүргізеді. «Үстел тенісі» спорттық отауы 3 жылдан бері жұмыс жүргізуде.

Жетекшісі Рахимова Жұлдыз – спорт шеберіне кандидат. Қалалық «Бұрқасын – 2030» қысқы спортакиадасында қалалық білім беру бөлімінің «Үстел тенісі» командасында 1-орынға ие болды. «Баскетбол» спорт отауы жетекшісі.

Сондай-ақ мектеп оқушылары арасында өткізілген «Соло +» байқауының жүлдегерлері бүгінде үлкен оқу орындарында дәріс алып, білімдерін тереңдетуде. Атап айтар болсақ Байғожин Сүндет «Соло+» байқауының 2000 жылғы жеңімпазы, бүгінде Астана қаласындағы Күләш Байсейітова атындағы өнер академиясының 4-курс студенті.

Сондай-ақ «Балдәурен» би клубының мүшесі Тенбаев Арман атақты биші хореограф Астана қаласында би саласында қызмет етуде.

«Фэнтази» сән үлгілерінің бүгінде барлық қала мектептерінде 300-ге жуық түрлі жинағы бар. Бұл «Фэнтази» клубының қол жеткізген еңбегі. Сәндік әсем шляпалардан бастап, көйлек, юбка, кофта, шапан, аяқ киім, сөмкешелер мен әсемдік бұйымға дейін қолда бар материалдардан жасалған. Ол үшін аса көп қаражат та қажет емес. Бар болғаны босаған шырын ыдыстары мен керексіз болып қалған пакет, қапшық, гүл орайтын қағаз, таспа ленталары, қақпақтар мен целофан, т.с.с. заттар жеткілікті. Ең бастысы ұшқыр қиялың болса болғаны. Мүмкін еместі мүмкін ету сенің қолыңда. Ол үшін «Фэнтази» сән үлгілері клубына қатысып тұруды ұмытпа. Сондай-ақ табиғат әлемінде, оның ішінде адам денсаулығында үлкен орын алатын бөлме өсімдіктерін өсірумен

айналысатын «Белая лилия» клубының гүл өңдеу лабораториясында 300-ден астам түрлі гүлдер өсірілуде. Орталықтың 2-қабатындағы «Қысқы бақ» нағыз ертегі бағы десем артық айтпаған болар едім. Қысы жазы жап-жасыл болып жайқалып тұратын бұл бақ үлкен күтімді талап ететіні кім-кімге болса да белгілі. Ал осы «Белая лилия» клубына жетекшілік ететін Ольга Ивановна әрбір гүлмен жеке тіл табысады. Және өсімдік әлемінің сырларын клуб мүшелерімен бөліседі.

Сондай-ақ оқушылар мен жасөспірімдердің бос уақытының қызықты өтуіне себепші түрі бұрыш, яғни зоологиялық клуб жұмыс жүргізеді. Онда адамша сөйлей алатын тотықұстан бастап, канарейка, теңіз тасбақасы, құрғақ тасбақа, хомяк, ақ тышқан, саршұнақ, суыр, кірпілер мен алтын сом, т.б.бес түрлі балықтар мекен етеді.

*Дереккөз: Арқалық қаласы [Мәтін] : // Детская энциклопедия.
Ред.:Е. С. Цвентух.Том Аркалык – город сильных и стойких духом людей.
Костанай, – 2005. – Б. 9 – 52.*

«Жас ұлан» ұйымының бұрынғы ғимараты

Ғимараттың қазіргі сыртқы көрінісі

«Жас ұлан» балалар мен жасөспірімдер орталығы жайлы газет бетінде

ОБРАЗОВАНИЕ, КУЛЬТУРА, МЕДИЦИНА

Информация о развитии культуры, образования, здравоохранения в Аркалыке. В газете «Жас ұлан» публикуются материалы, посвященные различным аспектам жизни города. Особое внимание уделяется вопросам образования, культуры и медицины.

Средняя общеобразовательная школа №2, объект культуры областного статуса. Это областной музей истории Степного края, областная универсальная научная библиотека №2, областной театр юного зрителя.

На 70-е годы приходится становление специальных учебных заведений, которые затем были преобразованы в колледжи. Таким образом, Аркалык сегодня располагает государственным педагогическим институтом им. И. Алтынсарина, Торгайским гуманитарным колледжем им. Н. Кулыжа-Кутайбы, Аркалыкским медицинским колледжем, Торгайским аграрно-техническим колледжем и колледжем экономики и права «Калотребоскоз», а также профессиональным лицеем №2, который стал достоянием уже в новейшей истории Аркалыка.

Около 3,5 тысяч студентов и учащихся молодежи обучаются сегодня в Аркалыке. Кроме того, образовательное пространство Аркалыка составляют 29 учреждений школьного типа. Из них 10 относятся к городским и 19 к сельским. В них с 1-го по 11-й классы обучается более 6,5 тыс. учащихся. Сеть дошкольных учреждений составляют городские детские сады «Аюбау», «Раушан», «Золотой ключик», сельские – «Гүлдер» (с. Ашусты) и «Балдар» (с. Фурманово). Ко всему функционируют множество мини-центров, действующих при школах. Предшкольную подготовку в чужих классах проходит более 600 детей.

К учреждениям образовательного типа стоит добавить коррекционную школу, Аркалыкский городской приют, Интернат при ЦСН №6, а также Центр дополнительного образования и Детско-юношеский центр «Жас ұлан».

Аркалык располагает обширной сетью учреждений, которые помимо Аркалыка обслуживают население соседних регионов. В первую очередь это касается Аркалыкской многопрофильной больницы. Это лечебное учреждение сегодня по праву одно из лучших в Костанайской области, если учесть, что на его капитальный ремонт и модернизацию было вложено в общей сложности около 45 млн тенге.

Аркалыкский фтизиатрический диспансер вполне заслуживает статус регионального, если учесть географию пациентов, которые получают медицинские услуги в этом учреждении. Здесь лечатся жители отдаленных районов, представляющие Амангельдинский район, Жангелдинский район, Аркалыкский район. Аркалыкская региональная поликлиника также имеет широкую географию своих пациентов. Кроме того, это учреждение располагает своим филиалом непосредственно в черте города и семью сельских врачебных амбулаторий, практически во всех без исключения селах.

Видеотипа стоит добавить коррекционную школу, Аркалыкский городской приют, Интернат при ЦСН №6, а также Центр дополнительного образования и Детско-юношеский центр «Жас ұлан».

Аркалык располагает обширной сетью учреждений, которые помимо Аркалыка обслуживают население соседних регионов. В первую очередь это касается Аркалыкской многопрофильной больницы. Это лечебное учреждение сегодня по праву одно из лучших в Костанайской области, если учесть, что на его капитальный ремонт и модернизацию было вложено в общей сложности около 45 млн тенге.

Аркалыкский фтизиатрический диспансер вполне заслуживает статус регионального, если учесть географию пациентов, которые получают медицинские услуги в этом учреждении. Здесь лечатся жители отдаленных районов, представляющие Амангельдинский район, Жангелдинский район, Аркалыкский район. Аркалыкская региональная поликлиника также имеет широкую географию своих пациентов. Кроме того, это учреждение располагает своим филиалом непосредственно в черте города и семью сельских врачебных амбулаторий, практически во всех без исключения селах.

АРКАЛЫК СПОРТИВНЫЙ

Аркалык располагает разветвленной сетью крытых и открытых спортивных объектов. Развитая спортивная инфраструктура позволяет горожанам активно заниматься физкультурой и спортом. Поэтому неудивительно, что активно занимающихся спортом в Аркалыке насчитывается тысячи человек. Особенно радует, что подавляющее большинство – это студенческая молодежь и школьники.

Одной из старейших спортивных арен города является спортивно-оздоровительный комплекс «Жігер». Этот комплекс располагает открытым стадионом с футбольным полем и беговыми дорожками, а также зрелищными трибунами. Кроме того, спорткомплекс «Жігер» имеет крытый спортзал, где можно проводить тренировки и соревнования по таким игровым видам спорта, как волейбол, баскетбол, гандбол, мини-футбол.

С недавних пор комплекс спортивных сооружений «Жігер» пополнился мини-футбольным стадионом с искусственным покрытием. Это сегодня любимое место аркалыкских любителей футбола. На искусственном поле, которое было подарено городу предприятием ТОО «Алюминстрой», которое возглавляет известный в городе меценат Абай Мукашев, круглый год проводятся турниры. Понятно, что наиболее часто они проводятся в летний сезон.

По праву спортивной визитной карточкой Аркалыка является спорткомплекс «КАИРАТ». Это спортивное сооружение – одно из главных достояний и гордости горожан. Стал он достоянием горожан благодаря известному бизнесмену и меценату Кайрату БОРАНБАЕВУ. Предприятие, созданное им – ТОО «TORAI LTD», возмело в кратчайшие сроки этот замечательный спорткомплекс, где сегодня занимаются спортом свыше семисот мальчиков и девочек, а также юношей и девушек. Под сводами спорткомплекса «Кайрат» оттачивают свое мастерство боксеры, борцы, тяжелоатлеты. Все они являются воспитанниками Детско-юношеского центра «Жас ұлан».

Детско-юношеский центр «Жас ұлан» претендует в скором будущем стать полноценным спортивным комплексом. Достаточно сказать, что ДЮСШ «Жас ұлан» располагает собственными клубами по интересам, как «Кожаный мін», военно-спортивный клуб «Батыр», шахматный клуб «Дебют», а также интеллектуально-правовые, семейно-воспитательные клубы «Зеро», «Жануя», «Фемиды». При ДЮСШ существует даже детская редакция газеты «Салем», которая периодически выпускает массовый журнал в качестве приложения газеты «Аркалык хабары». ДЮСШ располагает собственной базой спортивного инвентаря, а также хоккейным кортом.

Говоря о спортивных сооружениях Аркалыка, надо отметить, что недавно при физкультурно-спортивном корпусе Аркалыкского государственного педагогического института была сооружена прекрасная спортплощадка под открытым небом. В комплекс сооружений входит мини-футбольный стадион с искусственным покрытием, а также волейбольно-баскетбольная площадка. Этот комплекс спортплощадки под открытым небом стал достойным подарком к грядущему юбилею Независимости страны, а также 55-летию города.

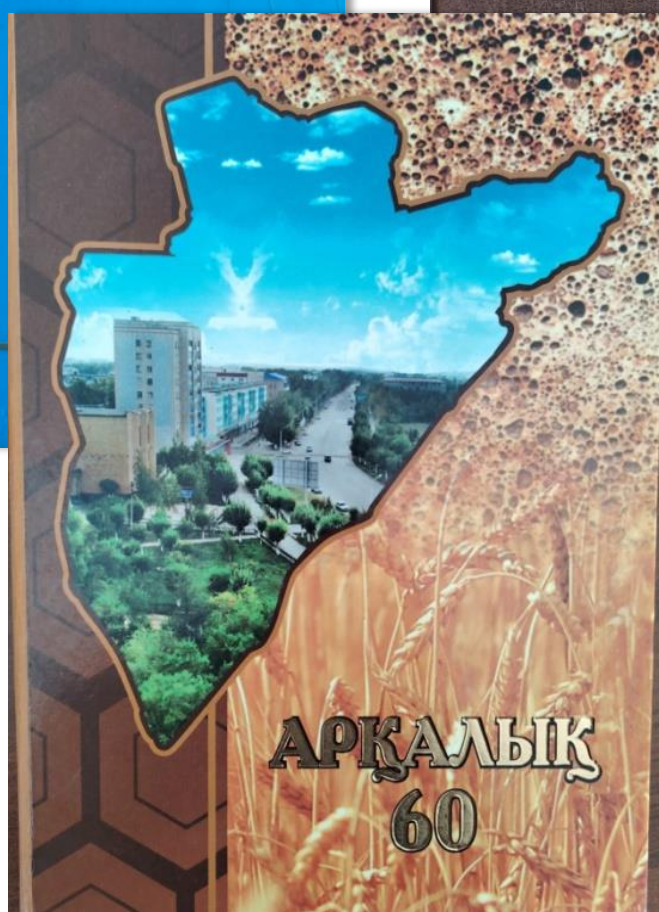
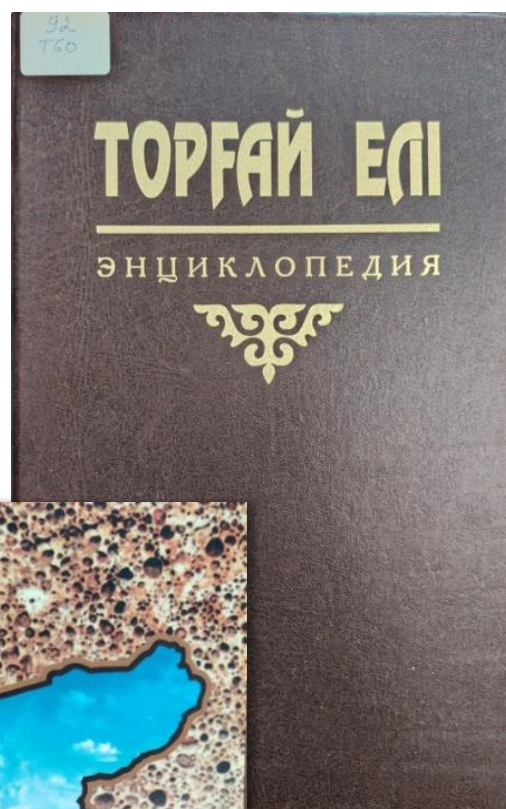
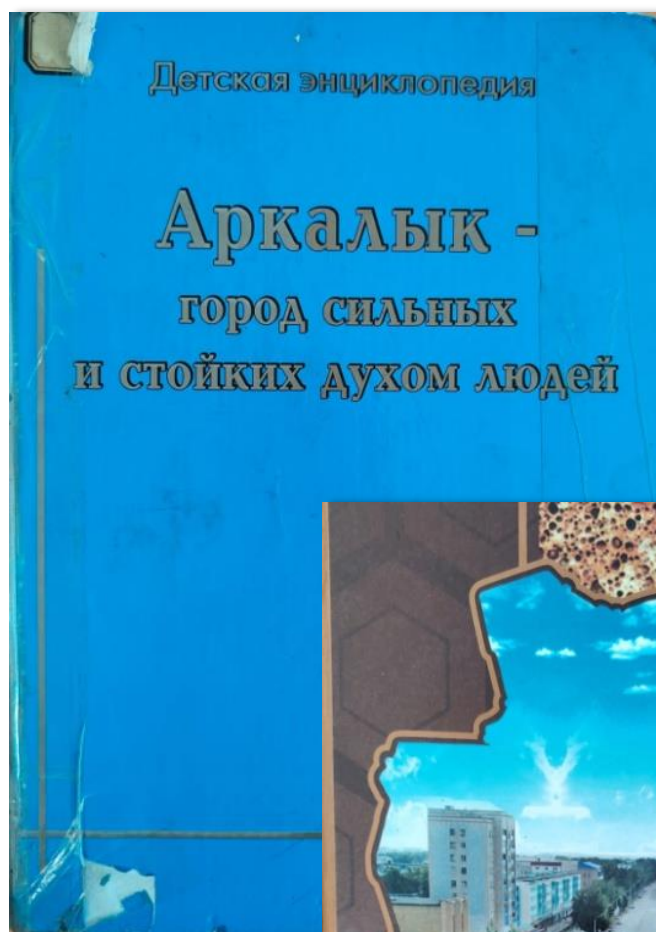

Видеотипа стоит добавить коррекционную школу, Аркалыкский городской приют, Интернат при ЦСН №6, а также Центр дополнительного образования и Детско-юношеский центр «Жас ұлан».

Продолжая разговор на тему спортивной инфраструктуры, стоит добавить, что спортзалы, спортплощадки имеют практически каждое учебное заведение Аркалыка. Благодаря администрации ДЮСШ за предоставленные сведения и фотоснимки.

Благодарим администрацию ДЮСШ за предоставленные сведения и фотоснимки.

Аркалық хабары. 2011 жыл. 4 қараша

Дереккөздер

1. Арқалық қаласы [Мәтін]: // Детская энциклопедия. Ред. Е. С. Цвентух. Том

- Аркалык – город сильных и стойких духом людей. Костанай, – 2005. – Б. 9–52.
2. Айтмагамбетова А. «Арқалық – 60» / А. Аймагамбетов, Ж.Таткенова. – «Издательский дом» ЖШС. – Қостанай; 2016. – 152 б.
- 3.Васильев, В. Госзаказ, как эффективный механизм реализации молодежной программы [Текст] : [о заседании Совета по делам молодежи при акимате Аркалыка] / В. Васильев // Торғай. - 2013. - 4 октября - С. 2..
4. Есмаганбетов, Кайрат. Вошли в Большую международную энциклопедию [Текст] : [пять педагогов из ДЮОЦ вошли в БМЭ] / К. Есмаганбетов // Торғай. - 2015. - 20 наурыз. - С. 8.. Фото педагогов есть на 8-й с.
5. Жаналин, А.Воспитывая умение видеть красоту [Текст] : [о фотоконкурсе "Мой край родной", организованном ДЮОЦ "Жас улан"] / А. Жаналин // Арқалық хабары. - 2008. - 10 октября. - С. 1..
6. Жаналин, А. ЧП с отсрочкой в двадцать лет [Текст] : [обрушение крыши спортивного зала детско-юношеского центра "Жас Улан"] / А. Жаналин // Арқалық хабары. - 2010. - 18 июня. - С. 2, 11..
7. «Жас Улану» – 10 лет! [Текст] : [новости от общественного объединения «Городской детско-юношеской организации «Жас Улан»] / материалы полосы подготовил Виталий Саяпин // ARQALYQ habary. - 2021. – 31 декабря. – С. 5.
8. «Жас-Улан» – школа лидерства и патриотизма [Текст] : [новости от общественного объединения «Городской детско-юношеской организации «Жас Улан»] / по материалам пресс-релиза ДЮОЦ «Жас Улан» // ARQALYQ habary. - 2021. – 8 октября. – С. 5.
9. Нуртазин, Абылкарим. Возвращение к истокам [Текст] : [о проекте ДЮОЦ "Живи, родник!"] / А. Нуртазин // Торғай. - 2010. - 26 февр. - С. 3..
10. Планета Жасуланя [Текст] : [проект "Живи, родник" Детско-юношеского центра "Жас-Улан" г. Аркалыка завоевал специальный грант в областном конкурсе "Ауылым-алтын бесік"] // Арқалық хабары. - 2009. – 1мамыр. - С. 1..
11. Сакаупова, Б. От школьного проекта к международному [Текст] : [в ДЮОЦ "Жас улан" прошел семинар-практикум, на котором представители школ региона защищали свои проекты] / Б. Сакаупова // Арқалық хабары. - 2008. – 12 декабря. - С. 5..
12. Сакаупова, Б. Школа лидерского мастерства "Жалын" [Текст] :

- [о клубной работе с детьми в ДЮЦе] / Б. Сакаупова // Арқалық хабары. - 2014. - 14 февралы. - С. 5..
- 13.Саяпин, Виталий. Незабываемое путешествие в сказочный мир [Текст] : [традиционная Елка акима города] / В. Саяпин // Арқалық хабары. - 2016. - 30 желтоқсан. - С. 1..
- 14.Территория мечты [Текст] : [ДЮЦ "Жас ұлан" признан лучшим по Костанайской области] // Арқалық хабары. - 2007. - 19 окт. - С. 1..
- 15.Торғай елі энциклопедия. Таңатқан Рсаев. Алматы «Арыс» баспасы, – 2013. – Б. 57, 404-405

1. Құрастырушыдан.....	3
2. «Жас ұлан» балалар мен жасөспірімдер орталығы.....	4-6
3. «Жас ұлан» ұйымының бұрынғы ғимараты	7
4. Ғимараттың қазіргі сыртқы көрінісі.....	7
5. «Жас ұлан» балалар мен жасөспірімдер орталығы жайлы газет бетінде.....	8
6. Кітапхана қорынан.....	9
7. Дереккөздер.....	10-11

Шығ. жауапты: Ж. К. Абжанова
Құрастырушы: М. Г. Жумағалиева
Редакторы: С. А. Алматова

Басуға 22.12.2025 ж. қол қойылды.
Қаріп түрі: Times New Roman.
Басылымның көлемі: 3
Таралымы: 3

**Арқалық қаласындағы
облыстық №2 әмбебап ғылыми кітапханасы» КММ**

**110300, Қостанай облысы, Арқалық қаласы.
Абай көшесі, 62. Тел. (факс) 7-09-16.
E – mail:arkounb@mail.ru**